

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 241. — ŠTEV. 241.

NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 13, 1923. — SOBOTA, 13. OKTOBRA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

ZAKLJUČEK KONVENCIJE A. F. OF L.

Nazadnje se je bil Gompers silno razceperil. — Napadal je komuniste, posebno pa delegata Dunne-a. — Prihodnja konvencija se bo vršila v El Paso, Texas. — Gompers je bil soglasno izvoljen predsednikom Ameriške Delavske Federacije. — Kakšne zahteve bodo stavili na republikanski in demokratični narodni konvenciji?

Portland, Oregon, 12. oktobra. — Na današnji seji konvencije American Federation of Labor je bil Samuel Gompers soglasno izvoljen predsednikom organizacije.

Razen enega leta, je Gompers že izza leta 1881 predsednik American Federation of Labor.

Za angleški obrtni in unijski kongres sta bila imenovana delegatom Peter Brady iz New Yorka in Edward Gainor iz Washingtona.

Velika debata se je unela glede vprašanja, kje naj se vrši prihodnja konvencija.

Vpovsotv sta prišli dve mesti: Detroit, Mich. in El Paso, Texas. Izvoljen je bilo osem podpredsednikov.

Nanovo sta bila izvoljena Frank Morrison iz Washingtona kot tajnik in Daniel Tobin iz Indianapolisa kot blagajnik.

Nad 14.000 glasov je bilo oddanih, naj se vrši prihodnja konvencija v El Paso, Texas.

Da bi se konvencija vršila v Detroit, Mich., je glasovalo nekaj nad 12.000 članov.

Istočasno se bo vršila tudi konvencija mehške delavske federacije v Juarezu.

Po glasovanju je imel dolg govor podpredsednik Federacije Mathew Woll.

Izjavil je, da bo organizacija sestavila važne predloge, katere bo predložila demokratični in republikanski narodni konvenciji.

Zadnji govor je imel Samuel Gompers. Nesramno je napadal socialiste in komuniste ter delegata W. F. Dunne-a, ki je bil pred kratkim izključen iz konvencije.

Umevno je, da je napadal tudi bankirje, toda napadal jih je z rokavicami.

Kot je že njegova navada, je nazadnje napadel prohibicijo ter svečano izjavil, da se bo Federacija "borila" proti nji.

PRODAJALEC STRUPENEGA ŽGANJA POD KLJUČEM.

Pana, Ill., 12. oktobra. — Danes so aretirali tukaj Johna Tokolyja, lastnika nekega salona, ker je prodajal pijačo, vsled katere je umrlo pet moških, pet jih je pa nevarno zbolelo.

Tokoly taji vsako krivdo. Pravi, da so se dotičniki drugje napili.

MUSSOLINI BO ZMANJŠAL ŠTEVILO SVOJIH SVETOVALCEV.

Rim, Italija, 12. oktobra. — Danes je imel tukaj ministrijski predsednik Mussolini govor, v katerem je rekel, da je treba reorganizirati fašistovsko stranko. Pred vsem se mora zmanjšati število njegovih svetovalcev. Dosedaj je imel dvajset svetovalcev, v prihodnje jih hoče imeti pa le dvanaest.

Predvsem se je zavzemal za večjo disciplino v svoji stranki.

HIRAM JOHNSON BO SKUŠAL KANDIDIRATI.

Lincoln, Nebraska, 12. oktobra. Večina tukajšnjega prebivalstva je izjavila, da bo pri prihodnjih predsedniških volitvah glasovala za californijskega senatorja Hirma Johnsona, če bo nastopil kot kandidat.

Johnson namerava kandidirati na republikanskem tiketu.

ADVOKATI ŠTRAJKAJO.

Palermo, Sicilija, 12. oktobra. Odvokati v Caltanissetta so zaštrajkali, ker jim je vlada naložila preveč davka za izvrševanje njihovega poklica.

NOV NAPAD KITAJSKIH ROPARJEV.

Peking, Kitajska, 12. oktobra. — Kitajski roparji si napadli neki ameriški parnik, ki je bil v Teng Nunk pristanišču.

Napad je bil pa pravočasno odbit.

VELIKANSKI POŽAR V ASBURY PARKU.

Pred kratkim je izbruhnil v Asbury parku požar, ki je uničil pet hotelov. Le vztrajnosti ognjegaseev se je zahvaliti, da se ni požar bolj razširil. Povzročena škoda znaša dvestotisoč dolarjev.

KAJZER WILLIAM BO IZGUBIL POSESTVA

Zahteva, naj se zadeve glede njegovih posestev čimprej uravnajo. — Šestdeset posestev bo pa kljub temu obdržal zase.

Berlin, Nemčija, 12. oktobra. — Ker se druginja na Holandskem nepristano veča in ker nemški kajzer baje ne more več vzdrževati svoje družine, je ponovno naprosil nemško vlado, naj čimprej mogoče uredi vse zadeve, ki se tičejo njegovih posestev v Nemčiji.

Pruska vlada je izdelala pred par meseci natančen proračun, toda kajzer ne bo na velikem dobičku, ker je marka vsak dan manj vredna.

Včeraj je pa stavil bivši kajzer Viljem konkretni predlog. Zahteva šestdeset posestev, enajst gozdov in trinajst palač zase, 38 svojih palač je pripravljen izročiti nemški vladi.

Vse kajzerjevo premoženje cenijo na tisoč milijonov dolarjev. V nemškem denarju bi bilo to 400 trilionov nemških mark.

Bivši nemški kajzer izjavlja, da je pripravljen prepustiti državi in javne svrhe vsa poslopja, vse palače in vse muzeje, ki imajo kako zgodovinsko vrednost.

Ohraniti pa hoče zase med drugim tudi grad Kaninen, grad Hohenzollern ter več svojih lovišč.

ŠVICA PROTESTIRA.

Bern, Švica, 12. oktobra. — Švicarski zvezni svet je poslal francoski vladi odločen protest, ker je odpravila prosto zono na Savojskem.

Zadeva bo najbrže prišla pred svetovno razsodišče.

GLASOVANJE GLEDE PROHIBICIJE V AVSTRALIJI.

Sydney, Avstralija, 12. okt. — Parlament je danes sprejel predlogo, ki določa, naj se leta 1928 vrši v deželi splošno glasovanje glede prohibicije.

In potem letu naj se vrši podobno glasovanje vsakih pet let.

IZŠEL JE SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR za leto 1924.

Vsem tistim, ki so ga naročili, ga bomo odposlali te dni. Koledar je znanstveno, poučno in zabavno vsebino, ter ga bi moral vsak imeti.

Naročite ga še danes! CENA 40 CENTOV.

Za Jugoslavijo je ista cena. SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ANGORSKA VLADA SESTAVLJA SENAT

Tudi glede predsedništva si še niso Turki na jasnem. — Turčija je baje snovala močan blok proti mali antanti.

Carigrad, Turčija, 12. oktobra. V Angori se o ničem drugem ne razpravlja kot o formi nove turške vlade.

Nekatere stranke predlagajo, naj se osnuje senat, ki bi tvoril del novega vladnega načrta.

Ponovila se je splošna agitacija, ki se zavzema, da bi imel predsednik turške republike pravico svojevoljno razpustiti parlament, če li se mu zdelo to potrebno.

Tukajši zastopniki angorske vlade izjavljajo, da ne vedo ničesar o navzočnosti italijanskega poslanika v Carigradu ter da je neresnično poročilo o močnem bloku, katerega je baje skušala ustvariti Turčija z Italijo proti mali antanti.

Angorska vlada preiskuje ustav organizacije Young Men Christian Association.

Te organizacije ima v Turčiji že več podružnic.

PROTEST FRANCOSEKIH KOMUNISTOV.

Pariz, Francija, 12. oktobra. — Francoska komunistična stranka je izdala povodom dogodkov v Nemčiji na francoski proletarijat proklamacijo, v kateri protestira proti razkosanju Nemčije in proti oboroženemu vmešavanju v nemške notranje zadeve.

V komunistični proklamaciji, ki jo je priobčila "Humanite", se govori, da naj bo francoski proletarijat radi mogočega revolucionarnega pokreta v Nemčiji pripravljen na eventualno generalno stavko, češ, da bi bilo na ta način mogoče podpreti delavsko-kmetško republiko, ki bi se utegnla ustanoviti na sedanjem kaosu političnih razmer v Nemčiji. Vspričo nemškega komunističnega gibanja naj bo francosko delavstvo sploh pripravljeno za vsak slučaj.

Vsak član komunistične stranke mora smatrati, da je v službi revolucije mobiliziran.

DEKLICA JE USTRELILA NEZVESTEGA FANTA.

Philadelphia, Pa., 12. oktobra. Danes je umrl v bolnišnici Harry Kabernachle, dijak kiropraktične šole, katerega je večerj obstrelila 17-letna Katarina Miller. Deklico so aretirali ter jo obtožili umora po prvem redu.

V svojem zagovoru je izjavila, da ga je ustrelila zato, ker ji je postal nezvest.

"Rekel mi je, da me noče več, in zato je sem oddala nanj tri strele".

JUGOSLAVIJA BO DOBILA IDRIJO IN POSTOJNO?

Reka naj pripade Italiji. — Jugoslavija naj dobi v nadomestilo velike koncesije. — Meja na Triglavu se pomakne proti jugozapadu.

Pred tremi dnevi je objavil newyorški "World" brzojavko iz Londona, v kateri se je glasilo, da je reško vprašanje na pragu rešitve in da je Italija pripravljena dati Jugoslaviji v zameno za Reko Idrijo, Postojno ter razne druge koncesije.

V brzojavki je citiran ljubljanski dnevnik "Slovenski Narod", ki je pisal 27. septembra naslednje:

Po informacijah iz Beograda se zdi, da se nahaja reško vprašanje neposredno pred končno rešitvijo.

Po teh informacijah sta se naša in italijanska vlada sporazumeli na tej-le podlagi:

1. Jugoslovanska vlada privoljuje v to, da ostane Reka pod italijansko okupacijo. Na Reki se ima uvesti sličen režim, kakor je bil v Bosni in Heregovini leta 1878., ko je Avstro-Ogrska okupirala to pokrajino. Ta režim bi naj organiziral general Giardini, kateremu bi bil na pomoč višji orožniški častnik kot šef reške policije.

2. Italija privoljuje v to, da preide pristanišče Baroš z Delto takoj v suvereno last in posest kraljevine SHS.

3. Italija daje svoj pristanek, da se meja pri Idriji in Postojni popravi na korist Jugoslavije, s čemur bi kraljevina SHS. na novo dobila teritorij, kjer je 15 do 20 tisoč prebivalcev.

4. Italija izreka svojo popolno neinteresanost v odnosih kraljevine SHS. napram Bolgariji in Albaniji.

Te informacije se v bistvu krijejo z onimi, ki jih je priobčil "Zagreber Tagblatt".

Ta list izjavlja: "Na podlagi doseženega sporazuma priznava Jugoslavija aneksijo Reke po Italiji, za kar dobi kraljevina SHS. teritorialne koncesije v Istri, Sloveniji in pri Zadru. Idrija in Postojna pripadeta Jugoslaviji in meja na Triglavu se pomakne bolj proti jugozapadu.

Dotični načrti se baje že nahajajo v rokah polkovnika Kalafatoviča, jugoslovenskega člana razmejnitvene komisije.

Italijanska vlada je prevzela nase obveznost, da v javni seji parlamenta izjavi, da je zanjo črnogorsko vprašanje rešeno.

Nadalje ima Mussolinijeva vlada kategorično proglasiti svojo neinteresanost v naših odnosih napram Madžarski, Bolgariji in Albaniji. Zanellina stranka, ki se nahaja na jugoslovenskem o-

IZPREMEMBA V SAŠKEM MINISTRSTVU

Zaenkrat se še ne ve, če bo nemški državni zbor zadovoljen z gospodarsko diktaturo. — Stresemann bo pa kljub temu diktator. Novo ministrstvo na Saškem. — Turinski radikalni socialisti in komunisti so sklenili zvezo s Saško. — Važna kabinetska seja. — Nova ponudba glede reparacij.

Berlin, Nemčija, 12. oktobra. — Danes ne more še nihče domnevati, kakšno stališče bo zavzel nemški državni zbor glede gospodarske diktature, ki jo zahteva kancler Stresemann.

V slučaju, da ne bo državni zbor zadovoljen s predlagano diktaturo, bo postal Stresemann diktator, ne oziraje se na stališče in mnenje raznih nemških strank.

Medtem so se pa na Saškem pojavili nepričakovani razvoji. Ministrijski predsednik Zeigner je danes predstavil saškemu parlamentu nov kabinet, sestojč iz komunistov in radikalnih socialistov.

Po njegovem mnenju je to vlada "za obrambo republike in proletarijata".

Državnim tajnikom je bil imenovan znani komunist Brandler, ki se je pred kratkim vrnil iz Rusije.

Kancler Zeigner je imel značilen govor, v katerem je napovedal odločen boj bavarskemu diktatorju von Kahru.

Rekel je, da so bo Saška z vsemi silami in z vsemi sredstvi borila proti vojaški diktaturi v Nemčiji.

Namen nemških militaristov, ki so le slepo orodje v rokah nemških kapitalistov, je "enkrat za vselej oropati delavce vseh sadov, ki jih jim je prinesla revolucija".

Turinski radikalni socialisti in komunisti so sklenili močno zvezo proti Bavarski in proti Pruski.

Zeigner je rekel svojim poslušalcem, da bo dospela iz Rusije velika množina žita in krompirja, in njegova izjava je dosegla svoj namen.

Danes popoldne ob štirih se je sestel Stresemannov kabinet. Ministri so ugibali, če bi bilo dobro imenovati novo reparacijsko komisijo, ki bi imela več svobodščin kot vse dosedanje.

Nova saška vlada je prekinila vse diplomatske zveze z Bavarsko. Izdala je tudi dosti odredb, med katerimi je najznačilnejša tista, ki prepoveduje gospodarjem odpuščati delavce.

Zveza saških industrijaleev je poslala v Berlin odločen protest ter zahtevala, naj Stresemann te odredbe razveljavi.

Ko je izvedel za to ministrijski predsednik Zeigner, je izjavil: — Če se bodo kapitalisti in njihovi hlapeci vmešavali v naše notranje zadeve, bo izbruhnila državljanska vojna. Posledice naj si potem sami sebi pripišejo.

Duesseldorf, Nemčija, 12. oktobra. — Nemiri, ki so se začeli večerj zvečer v Solingen (v angleškem okupacijskem ozemlju), so se danes nadaljevali. Dosedaj je bilo vsega skupaj mrtvih enajst oseb. Med mrtvimi je tudi policijski komisar.

Štirideset oseb je bilo ranjenih. Angleške čete dosedaj še niso poskušale prepoditi demonstrantov.

Proti temu mestu prodira na tisoče in tisoče brezposelnih, ki svečano izjavljajo, da bodo pomagali svojim tovarišem.

V mestu Hoecht je 2000 brezposelnih obkloilo mestno hišo. Zatevajo delo oziroma podporo.

Policija je streljala na ljudsko množico, pa se je morala kmalu umakniti, ker so brezposelni odvrnili z ognjem.

Köln, Nemčija, 12. oktobra. — Lačni in brezposelni so začeli danes pleniti po tukajšnjih trgovinah. Policija je brez moči.

zemlju, mora likvidirati in Zanel-la sam se izseli v Ameriko. Jugoslovanska vlada bo izgradila pristanišče v Martinšćici in v Bakru in jih zvezala z železnico . . ."

Ako sodimo po teh informacijah, moramo domnevati, da stojimo v istini neposredno na pragu končne rešitve reškega vprašanja.

Ker govore vse te vesti v bolj ali manj odločni obliki o rektifikaciji meje pri Postojni in Idriji, končno vendarle ni izključeno, da bi se na temelju reškega sporazuma ne združil lep del naše kršne Notranjske s svojo materjo zemljo.

Kakor se bomo v tem slučaju veselili, da zasije tisočerm naših zaslužjenih bratov in sester po več letnem robovanju žarko solnce svobode, tako se bomo topili v tuji in žalosti nad nenadomestno izgubo Reke.

Uteho najdemo pri tem v nadi, da se tudi nam zjasne še vremena in da tudi Reki enkrat zasije — veliki dan!

Vsak povec bi moral imeti novo izdajo "PESMARICA GLAZBENE MATICE"

Za štiri moške glasove Uredil Matej Habad

Knjiga ima 296 strani, ter vsebuje 103 najboljših in najnovejših pesmi s notami.

Cena s poštnino \$3.00. "GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

HARVEY SE BO VRNIL V AMERIKO.

London, Anglija, 12. oktobra. — Ameriško poslanstvo je danes naznanilo, da bo odpotoval poslanik George Harvey koncem tega meseca v Ameriko.

Če je to njegovo odpotovanje v zvezi z njegovo resignacijo, se zaenkrat še ne ve.

RUSKI ROPARJI SO OPLENILI DIPLOMATE.

Moskva, Rusija, 12. oktobra. — Danes so napadli pri Orši banditi ekspresni vlak, ki vozi med Varšavo in Moskvo. Na vlaku je bilo nekaj angleških, italijanskih in poljskih diplomatov.

Diplomatom so vzeli denar in druge dragocenosti. Izginili so brez vsakega sledu.

ZAPRLI SO GA, KER JE NOSIL KUKLUKSKLANSKO MASKO.

Amarilo, Tex., 12. oktobra. — Tukaj so aretirali nekega T. W. Stanforda, ker je bil ogrnjen v belo rjuho ter je nosil kukluksklsansko masko.

Sodnik ga je obsodil na dve leti ječe.

NEMCI PLAČUJEJO S KROMPIRJEM GNOJ.

Berlin, Nemčija, 12. oktobra. — Ker se nemški kmet zadnji čas sploh ne meni več za nemško marko, je sklenila neka gospodarska organizacija, da bo dobivala od kmetov krompir ter jim dajala v zameno umeten gnoj. Kmetje so s tem zadovoljni.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo nanesljivo, hitro in po niskih cenah;

Vsaj se hoče plačati v Jugoslaviji:

Raspoljha na sadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je naša hitro izplačila najugodnejša.

1000 Din. \$12.50
2000 Din. \$24.80
5000 Din. \$61.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računimo spoznal na 10 centov za poštne in druge stroške.

Italija in zasedeno ozemlje: Raspoljha na sadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opotiji in Zadru.

200 lir \$10.20
300 lir \$15.00
500 lir \$24.50
1000 lir \$48.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 500 lir računimo spoznal na 10 centov za poštne in druge stroške.

Ne pošiljajte, ki prinesejo smotek pot tisoč dinarjev ali po štirideset lir dovoljajamo po mogočnosti po poštini poslati.

Vrednost dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; in tega rasloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dosepe poslani denar v roka.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu. Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Glavno inštopništvo Jadranske Banke.

Morski razbojnik.

Spisal kapitan Frederick Marryat.

(Nadaljevanje.)

"Avenger" je mimo Antilskih otokov plul naravnost proti otoku Porto Rico. Na večer onega dne, ko so prišli že blizu obrežja, od katerega so bili komaj tri milje, je nastala popolna tišina. Novi prvi krmar je nasvetoval, naj porabijo to priliko in se preskrbijo z vodo pri nekem slapu, ki ga je našel s pomočjo daljnogleda. Ker je bilo zelo potrebno, je Kajin privolil. Od ladje je kmalu odrinil čoln, naložen s sodi za vodo.

Zgodilo pa se je, da je moral "Avenger" obstati ravno pred posestvom dona d'Alvarez, ki je bil guverner otoka Porto Rico. Guvernerjeva hčerka Klara je ladjo kmalu opazila. Ker pa ni bilo niti zvedenemu mornarju niti mogoče razločevati v taki dalji "Enterprise" od "Avengerja", je kakor pomavadi izobesila belo zaveso v znamenje, da je ladjo spoznala. Odhitela je k obrežju ter krenila v podzemeljsko jamo, da počaka Edvarda Templemore. Čoln razbojniške ladje je pristal ravno na kraj njiu sestankov in krmar je skočil iz čolna. Klara je pohitela, da sprejme Edvarda, krmar pa jo je zagrabil, še predno je spoznala svojo zmo.

"Sveta Devica! Kdo in kaj ste vi?" je vzkliknila ter se mu pozkušala izviti iz rok.

"Človek sem, ki ima zelo rad lepe deklice", je odgovoril razbojnik ter jo še vedno krepko držal.

Ko se je krmar vrnil in sporočil o svojem plenu, so bili razbojniki zelo veseli, ker so se nadejali nove nagrade. Kajin jim seveda ni mogel ugovarjati. Njegovo ravnanje bi bilo tako različno od dosedanjega, da bi nanovo zbudil sumnje, kakor jih je bil zbudil Hawkhurst. To pa je hotel Kajin na vsak način preprečiti. Ukazal je odgnati deklo v kabino, vzdigniti čoln in razviti jadra, ker je začel zopet pihati veter.

V tem času pa je Francisco tolažil nesrečno Klara ter ji zagotavljal, da se ji ni treba bati ničesar. Obetal ji je varstvo kapitana in svoje.

Ubogo deklo se je bridko jokalo in šele, ko je Kajin prišel v kabino in ponovil Franciscove obljube, se je nekoliko potolažila. Francisco ji je povedal, da je na razbojniški ladji, in na veliko tolažilo ji je bilo, da je našla prijateljev, ko je pričakovala sama zasramovanja in zasmehovanja. Prijaznost in postržljivost Franciscova jo je zopet nekoliko umirila.

Prihodnjega dne mu je povedala vzrok, zakaj je prišla na obrežje in svojo zmo z ozirom na obe ladji. Francisco in Kajin sta ji obljubila, da plačata odkupnino za njo ter ne bosta čakala odgovora njenega očeta. Da obrne njene misli drugam, je Francisco mnogo govoril o Edvardu Templemuru, in o tej stvari je mogla Klara vedno govoriti. Tako je Francisco kmalu zvedel vse, kar je bilo v zvezi s ljubeznijo.

Toda "Avenger" ni mogel tako hitro dospeti do svojega skrivališča, kakor se je splošno mislilo. Ko je plul severno od Porto Rica, je srečal angleško fregato, pred katero je moral bežati. Ker pa ladja pod vetrom plove slabše, je trajal lov dolge tri dni, dokler niso prišli do Bahamskih otokov.

Razbojniki so mnogo trpeli in ker so imeli premalo vode, so morali dnevno merzlo zmanjšati še bolj. Fregato je bilo še vedno videti, dasi je bil "Avenger" že daleč pred njo, ko je zopet ponehal veter in je nastala popolna tišina, ki je trajala dva dni. Na večer drugega dne je spustila fregata čolne v morje, da napadejo razbojniško ladjo, ki je bila kakih pet milj daleč. Zdj pa je zopet potegnil veter od severa. Ker je bila sedaj razbojniška ladja pred vetrom, je kmalu pustila svojega nasprotnika tako daleč za seboj, da ni bilo več videti ladjinega telesa.

Šele prihodnjega dne je upal Kajin kreniti zopet proti jugu, da se preskrbi z vodo na enem izmed malih otokov. Naposled so našli vodo, toda le bolj malo in izgubili so mnogo časa, ker je bil studenec le majhen. Nato so pa se zopet obrnili proti otokom Kaikos. Nasprotni vetrovi in nasprotni morskí toki so jih pa tako zelo ovirali, da so dospeli v navadno skrivališ-

šče šele tri tedne potem, ko so jih bili zasledovali ob otoku Porto Rico.

Vrnimo se sedaj k Edvardu Templemuru in njegovi "Enterprise", na kateri smo ga pustili ob južnoamerškem obrežju, zasledujočega "Avengerja", ki je ušel tako čudno. Edvard je preiskal vse obrežje, plul skozi preliv in okoli otoka Trinidad ter se nato napotil proti Antilskim otokom. Nagovoril je vsako ladjo, ki jo je srečal, pa ni dobil nobenega poročila. Naposled je dospel do Porto Rica.

Sedaj ni bilo časa misliti na Klaro. Toda ker sedaj otok ni bil izven njegove poti in ker je bilo ravno pred večerom, ko je prišel do omega dela obrežja, kjer je prebival guverner, se je za nekoliko časa ustavil ter opazoval okna. Nobenega znamenja ni bilo videti, in potem, ko je čakal do noči, je dal malo nevoljen zopet razviti jadra. Bal se je namreč, da se je vse zvedelo. Vzrok vsemu temu pa je bil ta, da je prišel samo dva dni potem, ko so bili Klaro ugrabili. Zaraditega je obračunal zopet svojo pozornost na to, da najde razbojniško ladjo. Ko je potem še štirimajst dni brez uspeha preiskoval vse vhode in zalive otoka San Domingo in se je zaloga živeža in vode nagabala h koncu, se je nevoljen vrnil v Port Royal.

V tem je skrivnostni odhod Klarin razburil ves Porto Rico. Izpraševali so njeno služabnico, ki je nasled povedala vse, kar je videla o ljubezni svoje gospodinje. Ker se je onega večera "Avenger" prikazal blizu obrežja, jih je to potrdilo v menenju, da je kak angleški poročnik zatej donu Klaro. Don d'Alvarez je nemudoma odposlal ladjo v Jamaica, da se pritoži radi razbojstva in zahteva svojo hčer nazaj.

Ta ladja je dospela v Port Royal nekoliko dni pred "Enterprise" in admiral se je zelo začudil. Poslal je donu d'Alvarezu jako vljuden odgovor ter mu obljubil, da ukaže stvar nemudoma preiskati, kakor hitro se vrne "Enterprise" ter da takoj odpošlje ladjo, ki ga obvesti o uspehu preiskave.

"Lepa stvar je to", je dejal admiral svojemu tajniku. "Ta mladi norec! Poslal sem ga, da poišče razbojnika, on pa gre lovit guvernerjevo hčer. Na lorda Harryja, mr. Templemore, precej bova imela obračunati!"

"Skoraj ne verujem tega", je odgovoril tajnik, "najsi se mi zdi stvar zelo sumljiva. Toda tako kratko znanje..."

"Kdo ve, mr. Hadley? Prinesite njegove ladjine zapisknike. Morebiti se plete to znanje že dalje časa."

Pregledovala sta zapisknike ladje "Enterprise" in videla usodno ime Porto Rico. Porto Rico povsod, kamor sta le pogledala, kadarkoli se je ladja le spustila na križarjenje in celo takrat, kadar je imela prenašati pisma.

"Sedaj je stvar dovolj jasna", je rekel admiral. "Prekleciani mladi potepin, da me je tako vodil za nos! Ni sicer moja stvar, ako se hoče poročiti z deklico, toda vendar ga hočem občutno kaznovati, ker ni bil pokoren poveljnim. Pred vojno sodišče ga postavim!"

Trjnik ni odgovoril ničesar, saj je dobro vedel, da admiral ne bo uresničil svojih besedi.

"Enterprise" se je zadržala ravno danes jutraj", je sporočil tajnik admiralu, ko je sedel k zajtrku.

"In kje je Templemore?"

"Zunaj na verandi. Spodaj so mu povedali, česa ga dolže, in prisegel je, da ni res. Verujem mu, zakaj videti je bilo, kakor bi bil na pol zblaznel pri tem poročilu."

"Počakajte za trenutek. Ali ste že pogledali zapisknik njegove ladje?"

"Pogledal. Iz njega je razvidno, da je bil na višini Porto Rica dne 119. t. m., pismo španskega guvernerja pa pravi, da je bil tam 17. in zopet prišel 19. Jaz sem mu to omenil, on pa se rotí na svojo čast, da je bil tam samo 19., kakor steji v ladjinem zapiskniku."

"Dobro, naj pride sem in govo sam."

Edvard je vstopil zelo razpurno.

SEVEROVA ZDRAVILA VZDRŽUJEJO ZDRAVJE V DRUŽINAH

Hude Bolecine

revmatične hitro dajšate, če rabite

SEVERA'S GOTHARDOL

Zanesljivi liniment

Istofako uporaben je za izvijenje, otekline, za otreplost, in ohromelost bolnih mišic ter udov.

CENA 30 IN 60 CENTOV

Vprašajte v lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

"No, mr. Templemore, lepe reči uganjate! Kaj naj pomeni vse to? Kje je dedle — guvernerjeva hči?"

"Kje je, ne vem povedati, toda prepričan sem, da so jo odgnali morskí razbojniki."

"Razbojniki! Ubogo deklo! Zelo se mi smili! — In vi tudi, Edvard! Poidite in sedite ter mi povejte, kako se je zgodilo vse to."

Edvard je jako dobro poznal značaj admiralov; zaraditega mu je povedal vse, kar se je bilo zgodilo med njim in Klaro. Sporočil je, kako mu je utel "Avenger" s tem, da je prekanil fregato, ter mu omenil tudi dogovor, da ga bo v bodoče Klara čakala na obrežju. Ob taki priliki jo je morala odpeljati razbojniška ladja, ki je po zunanosti podobna "Enterprise" in ki je plula nekoliko dni pred njim mimo Porto Rica.

Akoravno bi bil smel admiral pozvati Edvarda na resen odgovor, se mu je vendar smilil ter mu ni dejal ničesar radi Porto Rica. Po zajtrku je ukazal dati znamenje, naj se pripraví še ena ladja za adhed, "Enterprise" pa nanovo preskrbi z živežem in vodo.

"No, Edvard, vi in pa ladja "Comus" pojdiita sedaj skupno za tem lopovskim razbojnikom in zanašam se na vaju, da prineseta dobro poročilo o njem, kakor tudi o guvernerjevi hčeri. Pogum, Edvard! Zanesite se na to, da bodo poizkušali dobiti odškodnino za njo, predno ji storé kaj zalega."

In zvečer sta krenila "Enterprise" in "Comus" na svojo pot. Dotaknila sta se Porto Rica in izročila guvernerju pismo admiralo, nato pa sta se obrnila proti severu in dospela prihodnjega jutra do otokov Kaikos, ravno ko je "Avenger" plul skozi ozki preliv.

"Tam-le je!" je vzkliknil Edvard. "Tam je, za Boga!" In dal je znamenje o sovražniku "Comusu", ki je takoj odgovoril.

(Dalje prihodnjič.)

Aforizmi.

- Najbolj izgubljeni dan vseh izgubljenih dni, je dan, ko se nismo smejali.
- Prijateljstvo in ljubezen naj ne prejmeta ničesar, česar ne moreta vrniti.
- Možje so vzrok, da ženske druga drugo sovražijo.
- Čim manj kdo misli, tem več govori.
- Lažnjiveci morajo imeti dober spomin.
- Smejati se zaslužnim in učenim ljudem, je privilegij bedakov.
- Veliki umetniki nimajo domovine.
- Ob njihovem rojstvu bi morali plakati nad možmi, ne pa ob njihovi smrti.
- Bedak najde vedno še večjega bedaka, ki ga hvai.
- Kadar človek umrje, ne kliči zdravnika!
- Samo mrtveci ne prihajajo več nazaj.
- Dobro, naj pride sem in govo sam.
- Pravica je zmerom na strani zmagovalca.

O baseballu.

Sedaj je sezona končnih baseball tekem. Meseca oktobra se igra slovitó kolo za svetovno prvenstvo (world series). Ogromno zanimanje ameriškega občinstva za te tekme je nekaj nepojmljivega za novodošleca v Ameriko. Osupnjen gleda ta na velike množice ljudi, ki se gnetejo pred urednišči velikih dnevnikov, zasledujoč z napetostjo številke, ki se prikazujejo na visoko razobešen tabli in ki naznanjajo potek baseball (izgovarjaj: bejbold) tekme. Sodeč iz razburjenja in napetega zanimanja teh mas, bi mislil tujee da gre za stvar, ki se tiče njihovih najbolj resnih življenjskih interesov. Novodošlec se tudi ne more navediti zanimanju, s katerim Amerikanci segajo po športni prilogi v časopisih, kjer se na dolgo in široko poroča o tekmah. Kak radoveden tujee bo sam segel po onih športnih poročilih in skušal prodreti v tajne onega čudnega športnega žargona (narečja), v katerem so ti članki večinoma spisani. Še bolj bi se novodošlec čudil če bi prisostvoval eni izmed velikih tekem. Osuplo bi gledal na ogromne množice gledalcev, ki so plačali precej drago vstopnino, da prisostvovali eni izmed mnogih tekem tekem športne sezone. Ene same tekme se je udeležilo do 75 tisoč ljudi. Zbezan bi gledal na te množice, kako sledijo igri z napetim razburjenjem in se nakričijo do hripavosti, pri čemer se starejši ljudje nakričijo ravno tako divje kot mladi fantalini.

Marsikak priseljenec, ki ne more razumeti razlogov vsega tega razburjenja, je že zmajal z glavom nad tem, v znaku graje. Kaj sličenega ni videti bržkone nikjer drugje na svetu, izvemši morda razburjenje gledalcev nogometne (football) tekme na Angleškem. Na vsak način so športni dogodki na evropskem kontinentu navadno jako mirna in trezna stvar v primeri z važno baseball tekmo v Združenih državah.

Razlog za vse to izredno zanimanje je morda ta, da je baseball, ameriška narodna igra, pravzaprav mladinska igra, za katero je treba le malo orodja, ki si ga vsak deček lahko nabavi. Vsak človek, ki se je rodil v Združenih državah — in sinovi priseljenec ravno tako — je kedaj igral to igro v svoji mladosti. Ni čuda torej, da sezona velikih tekem oživlja v srcu vsaega Amerikanca moškega spola sladke spominje iz mladosti in ga trenutno preinja z mladeniškim navdušenjem.

V svojem bistvu ni baseball različen od raznih žogometnih iger, ki se v starem kraju igrajo z batom in žogo, ali tam le po dečkih. Glavna razlika je ta, da žogometne igre evropskih dečkov niso nikoli dosegle dostojanstvenosti baseballa in niso bile nikdar urejene po strogih pravilih. V obeh slučajih je podlaga ta, da treba odbiti žogo z batom in jo zalučati tako daleč, da utegne odbijalec doseči do cilja, predno nasprotnik pobere žogo in z njo zadene odbijalec.

Da se pa sledi igri baseballa vsaj z nekim zanimanjem, treba se spoznati s temeljnimi pravili te igre. Igralec pri vsaki igri je vsega skupaj osemnajst, to je vsaka stranka (team) jih ima po devet. Na igrišču je začetan štirikoten prostor, čigar vsaka stran meri po 90 čevljev; ta kvadrat se imenuje "diamond". Na vsakem kotu se nahaja nizka vrečica, zvana "base" ki označa dotičen kot. Kot na notranjem koncu igrišča se imenuje "home base" ali enostavno home. Prvi kot na desno od home se imenuje "first base". Ostala dva kota kvadrata se imenujeta "second base". Radi lažjega razumevanja hočemo rabiti nekoliko poslovenje izraze: home baza, prva baza, druga baza in tretja baza. Obe stranki igrancev si zaporedno zamenjata vlogi. Dočim ena stranka ali team zasede polje (field), druga odbija (bat). Prva se brani, druga napada. Igralci stranke, ki zasede polje se postavijo vsak na določeno mesto. Lovilec žoge ali catehe (izgovarjaj: kečer) se postavi tik za home bazo. Metač žoge ali pitcher (izgovori: pičer) se postavi

55 čevljev daleč od home baze, — sredi ravne črte med to in drugo bazo. Po en igravec zasede enega izmed treh ostalih kotov; tako imamo: first baseman, second baseman in third baseman. Poleg njih se med drugo in tretjo bazo postavi igravec, zvan "short stop". Ostali trije igralci te stranke, zvanji "outfielders", se nahajajo zunaj na polju izven kvadrata. Srednjo postavijo v neki daljavi za drugo in izmed teh (centerfielder) se bazo; njemu na desno se nahaja "rightfielder" in na levo "leftfielder". Igro začne pitcher s tem da vrže žogo lovilec preko home baze. V žogometu razvija pitcher velikansko spretnost, kajti on je v stanu dajati žogi različno smer in hitrost: žoga dostikrat napravi v zraku najneverjetnejše kurve. Žoga (ball) je krogla od treh in v premeru, napravljena iz prokbe, gubija in predvira ter prevlečena z usnjem.

O tej stranki se pravi, da je na polju (field), o protistranki, ki odbija žogo z batom (v angleščini je slučajno ista beseda bat) pa, da je notri (in) ali gori (up). Ko začne igra, nastopi le en igravec te druge stranke: ostali čakajo, da pridejo zaporedno na vrsto. Igralec odbijalec stranke se z batom v roki postavi na home bazo. Tik za njim — kakor smo že omenili — se nahaja catcher protistranke, h kateremu pitcher zaluča žogo. Naloga odbijalec je, da ulovi to žogo, ko leti mimo njega, in sicer s tem, da jo odbije z batom, tako da žoga odleti v nasprotno smer. Odbiti žogo se pravi "to strike the ball". Ako se odbijalec posreči odbiti žogo v zrak, ali jo eden ali drugi od protistranke ulovi, preden udari žoga na tla, je odbijalec ven (out), t. j., on je zaigral in drugi igravec njegove stranke pride na vrsto. Ako se mu trikrat zaporedoma ne posreči udariti žoge, je tudi on v tem slučaju "out". Ako odbijalec udari žogo izven črte, podaljšane do neskončnosti, med home bazo in prvo bazo ali izven enake črte med home in tretjo bazo, je ta žogomet neveljaven (foul) in sploh ne šteje. razen ako kdo od protistranke ulovi žogo, predno udari na tla, v katerem slučaju je odbijalec — "out". Ako pa se odbijalec posreči udariti žogo na polje sredi onih dveh črt, on brž teče (runs) od home baze na prvo bazo in potem takoj, ako je čas za to, ali pa kasneje na drugo, tretjo in nazaj na home bazo. Ko se je povrnil nazaj na home bazo, dobi on, oziroma njegova stranka, en point. Ako pa kdo od protistranke zažene žogo igralcu, ki stoji ob bazi, in dotični baseman jo ulovi, predno odbijalec priteče tja, tedaj je le-ta zaigral in je "out". Ravno tako v slučaju, da ga zadenejo z žogo, ko drvi od baze do baze. Vsi igralci odbijalne stranke prihajajo drug za drugim na vrsto, dokler trije izmed njih niso zaigrali — (put out). Ko se je to zgodilo, si stranki zamenjata vloge. Odbijalna stranka se postavi na polje in druga pride na bat. Dve partiji, pri katerih je vsaka stranka imela priliko biti enkrat na polju in enkrat odbijalec, tvorita en takozvani "inning". Devet innings tvori eno igro (game), in ona stranka, ki je dobila največ pointov, je zmaga.

Da ni bila ta igra komercializirana, bi bila še danes ostala le mladinska igra, ki bi jo dečki igrali, kjerkoli bi našli kaj prostora za to. Imamo sicer v Ameriki ogromno število diletantskih baseball igrancev, ali njihove tekme vzbujajo kvečjemu e lokalno zanimanje. Velike tekme, ki razgrinjajo vse Amerikance širom Združenih držav, so one baseball zvez ali lig, namreč "National League" in "American League". Vsaka izmed teh dveh lig obstoja iz osmerice klubov, nastanjenih v raznih večjih mestih po Ameriki. V nekaterih vlemestih se nahajata po dva kluba, od katerih eden spada pod National League, in drugi pod American League. Vsak klub ima svoj priimek (nickname) ki se splošno rabi v športnih poročilih v časopisih. Tako se newyorška kluba imenujeta Yankees oziroma Giants. Yankees spadajo

pod American League, in Giant, ki se tako imenuje, ker so bili njegovi igralci nekoč orjaških postav spadajo pod National League.

Baseball sezona začne 1. aprila in konča s prvenstveno tekmo okoli 7. oktobra. Tekom te dobe igrajo klubi ene in iste lige drug proti drugemu, tako da igra vsak klub 22 iger z vsakim izmed ostalih sedmih klubov iste lige. Na ta način se vsak klub vdeleži 154 tekmovalnih iger za prvenstvo v ligi. Ob koncu sezone pa najboljši klubi ene lige teknuje z najboljšim klubom druge lige za svetovno prvenstvo. Zmaga pa oni izmed teh dveh klubov, ki dobi prve štiri igre izmed sedmih. Letos — kakor se vse zdi — bo borba za svetovno prvenstvo med obema newyorškima kluboma. Doba teh zadnjih prvenstvenih iger je ona, ko dosega razburjenje vseh ljubiteljev tega športa svoj višek.

Klubi, ki sestavljajo obe veliki ligi, so organizacije na komercialni podlagi. Resnično so ti klubi bi privatna lastnina, to je, oni pripadajo nekaterim zasebnikom, ki so vložili vanje svoj denar in pričakujejo dobička iz vstopnin. Novodošlec v Ameriko marsikdaj ogorčen osupne, ko čita v časopisih, da je lastnik nekega kluba prodal kakega igralca drugemu klubu za \$10.000 ali \$100.000. — Prodane v takem slučaju je le nesentimentalen izraz za premostitev enega igralca od enega kluba do drugega proti gotovi odškodnini, ki marsikdaj seveda znaša celo premoženje. Tako naprimer Babe Ruth od bostonskega kuba American Legue prodal newyorškemu klubu Yankees za \$137.500. Za igralca Hein Groh so Giants plačali baje \$150.000.

Soviti baseball igralci so junaki ameriške mladine, v obeh kategorijah Babe Ruth, ki ga zovejo Home Run King, morda največji živí veči Amerikaneec, ki zna odbiti žogo tako daleč preko polja, da ima

pod dovolj časa teči od baze do baze, dokler se povrne nazaj na home bazo. Nikar pa si ne predstavljajmo, da le turodni Amerikanci norijo za baseball. Poznamo mnogo naših rojakov, ki so ravno tako navdušeni. Na drugi strani pa je treba le pogledati imena velikih baseball igrancev, pa se bo človek prepričal, da so sinovi današnje generacije priseljevec ravno veljavni stebri ameriškega baseballa. Tu najdemo zraven pristno angleških, skandinavskih, irskih in pa nemških imen tudi taka, ki so slovanskega, italijanskega in drugega izvora. Poleg teh pa se pod marsikaterim dozdevno angleškim imenom skriva sin kakega italijanskega ali slovanskega priseljenca.

Profesionalnih baseball igralcev jugoslovanskega pokolenja tudi ne manjka; jih je celo precej. Tako srečamo v športnih poročilih imena Pičmič, Genevič, Miljuš, Dujmovič in druge; nekaj je tudi slovec Slovenec Lovše iz Clevelanda. Ali ti nikakor ne tvorijo še vse liste.

Kaj misli naša mladina o tem sportu, to vedo najbolje naši rojaki, ki so družinski očetje; ako dobi sin v dar žogo, bat, žogolovno rokavico in morda še športno obleko, ga ni večjega veselja pri hiši.

Strahopetnost je mati okrutnosti.

Prav vsakdo—

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

mali oglasi

v "Glas Naroda".

ZANIMIVE KNJIGE ZNANIH PISATELJEV po znižani ceni

Kako sem se jaz likal. Spisal Jakob Alešovec. Povest slovenskega trpina. V pouk in zabavo. 1., 2. in 3. del. Vsi 3 zvezki vsebujejo 448 strani, **\$1.60**

Ljubljanske slike. Spisal Jakob Alešovec. Vsebuje 30 opisov raznih slovenskih stanov, ima 263 strani, **.70**

Prihajač. Spisal Dr. Fr. Detela. Splošno priljubljeni ljudski pisatelj nam tu slika v krasni povesti življenje na kmetih z vsó svojo resnobo in težavami ter nam predočuje ljudstvo resnično tako, kakršno je. Knjiga vsebuje 157 strani, **.50**

Juan Miseria. Spisal P. L. Coloma. Zelo zanimiva, iz španskega prevedena povest. Vsebuje 170 strani, **.60**

Ne v Ameriko. Spisal Jakob Alešovec. Povest Slovencev v pouk. Po resničnih dogodostavljen. Vsebuje 239 strani, **.65**

Darovana. Spisal Alojzij Dostal. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. V to povest je vpleteno delovanje in boj med krščanstvom in poganstvom pri starih Slovanih. Vsebuje 149 strani, **.45**

Malo življenje. Spisal D. Fr. Detela. Kmečka povest, ki posega do dna v življenje slovenskega ljudstva ter se zlasti odlikuje po živo in resnično slikanih domačih značajih. — Vsebuje 231 strani, **.55**

Znamenje štirih. Spisal Conan Doyle. Kriminalni roman. Po vsem svetu znana povest, ki opisuje premetenost tajnega policista Sherlock Holmesa ter njegova bistroumna pota, kako je prišel na sled skrivnostnim zločinom. Vsebuje 144 strani **.50**

Jernač Zmagovač. Spisal Henrik Sienkiewicz. Dve značilni povesti iz ljudskega življenja in trpljenja. Vsebuje 123 strani, **.45**

Zadnja kmečka vojna. Spisal Avgust Šenoa. Zgodovinska povest. Slavni pisatelj nam opisuje, kako je nastal kmečki punt in kako so se nasi očaki, na čelu jim kmečki kralj Matija Gubec, nadalje kmet Elija Gregorič in drugi kmečki junaki borili zoper prevzetne graščake in junško umirali mučeniške smrti. Vsebuje 378 strani, **.70**

POŠTINA PROSTA

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York

ČAROVNICA.

Spisal JEAN RAMEAU.

Za "Glas Naroda" poslovenil J. T.

21 (Nadaljevanje.)

Če bi mogel dobiti le pet do šest tisoč frankov. S tem denarjem bi si kupil glasovnice in plakate.

Potem bi lahko kandidiral. Objemi me, Melanija — je rekel svoji ženi. — Pritisni me še bolj k sebi, še bolj. Tako, ženica moja, sedaj je konec moje žalosti in potrnosti. Tvoji objemi so mi vlili novega upanja v sree, moja dobra žena. Dokler me ti ljubiš, še nisem pogubljen.

Samo oni, ki ima kaj, lahko doseže kaj, kdor ima malo, izgubi še tisto malo, kdor pa nima ničesar, je izgubljen.

Pascal je porabil svoj zadnji bankovec za obleko, da bi se oblekel kot gospod.

Da bi sklenil nova prijateljstva, se je včasih udeležil kake pojedine — kovert dvanajst frankov — dočim je ostala Melanija doma, pila čaj in jedla črn kruh. Posilil se je smejal neslanim domgovom starih gospodov, od katerih je skušal dobiti nekaj protekcije in koristi.

Toda vse zastoj. Po dveh mesecih se mu je posrečilo dobiti službo v upravi nekega lista. Tam je pisal naslove na koščke papirja.

Par tednov kasneje je bil privatni inštruktor. Slednjic je dobil službo pri nekem prodajalcu koles.

Kako globoko je padel! Službo je sicer sprejel, kajti skrbeti je moral za svojo ženo. Za svojo dobro, hrabro, malo ženico.

Ko se je vrnil zvečer domov, ter ga je Melanija objela s svojima mehkim rokama, je mahoma pozabil vso revščino ter je bil ves srečen.

Naenkrat mu je zasijala sreča. Dobil je službo profesorja v nekem tečaju za mlade dame, kjer jim je predaval o poeziji devetnajstega stoletja.

Storil je vse, kar je bilo v njegovi moči. Čital je pesmi, v katerih je kar mrgolelo "belih lilij" in "nebeških zvezdic". Če je pa v hipu svetega navdušenja dvignil roke, se je spomnil, da so njegove manšete na robih že čisto razezane.

Toda njegove poslušalke niso tega opazile. Vse so bile zaverovane v njegovo lepo postavo in v njegov krasen glas.

Po nekaterih družinah so že govorili o plavalasem profesorju, matere so ga vabile domov, bolj zastran sebe kot pa zastran svojih hčera.

Slo je vedno boljše in boljše. Dobil je nove zveze. Pri nekem bankirju se mu je posrečilo dobiti službo za par ur na dan.

Oba sta bila vesela, on in Melanija. Meanijo ni več bolel želodec, on je pa koval krasne načrte za bodočnost.

Zvečer je zopet vzel Pascal papir in svinčnik ter začel risati svoj grad. No, sedaj ni bil več grad. Bila je velika lepa hiša.

Vsak večer je pa naslikal na papir manjšo in ponižnejšo hišo. Nekega dne je čital v listih, da je bil njegov prijatelj George Laeq imenovan za kabinetnega podšefa v zunanjem mnistrstvu.

O njem sem vedel, da bo nekaj dosegel — je rekel veselo. — Ko je pa zapisal na čestitko Laeqov naslov z vsemi pritliklinami, se mu je roka tresla.

Melanija ni šla nikdar na njegovo predavanje. Ni imela spodobne obleke in tudi pri damah bi imel Pascal manj ugleda, če bi izvedele, da je poročen.

— Ali ti kaj dvorijo? — Kdo mi dvori? — Ženske, katerim predavaš. — Neumnost, kako ti more pasti kaj takega v glavo? — No, ker ... — Kaj? — Ker se mi zdi, da me manj ljubiš, kot si me včasih. — Otrok, le pomiri se. Ravno tako te ljubim kot sem te ljubil preje. Seveda, veliko sitnosti imam in dosti skrbi. In končno ne more biti plamen vedno enak visok.

V nji je pa plamen še vedno visoko gorel, bil je morda še višji kot je bil v Malirecu. Njena ljubezen je postala še bolj globoka in preiskusila se je v letih zakona, sile in potrebe. Razen Pascala so se ji zdeli vsi drugi moški sitni, grdi, odurni, neznosni.

George Laeq je bil še vedno hišni prijatelj. Prihajal je vsak teden po dvakrat ali trikrat. Melanija ga je smatrala za svojega brata.

Nekega dne je pa prišel z veliko novico. Rekel je, da se je do grla naveličal samskega stanu in da se bo poročil s hčerjo nekega tovarnarja. Imela bo osemstotisoč frankov dote.

Dva meseca kasneje je bil njegov minister stmoglavljen. Laeq je bil poslan v Carigrad kot poslanik. Gospod Lacarre, bivši Pascalov šef je pa postal poljedelski minister.

Te novice so pogubonosno vplivale na Pascala. — Vsakdo lahko kaj doseže — je rekel in stiskal pseti. — Samo jaz ostanem v blatu. In v blatu bom do svoje smrti. Tudi jaz bi bil danes lahko v ministrstvu, če bi si znal ohraniti službo pri senatorju Lavarre. O, ti prokleti osel!

Načrti za njegovo hišico v Malirecu so bili vedno bolj skromni. Zidati je pa hotel na vsak način, toda ne gradu in ne vile, pač pa majhno skromno hišico s tremi ali štirim sobicami.

Ob novem letu je bil njegov prijatelj Laeq odlikovan. Pascal je namršil čelo in ustnice so se mu tresle.

— Ali me ljubiš? — je vprašala Melanija ponižno. — Seveda te ljubim. Že dogo je tega, kar sem ti povedal, in mislim, da se še spominjaš, — je odvrnil osorno. — Da, moj oče je imel prav, — je pomislil sam pri sebi. — Kaj bi s to kmečko ženo? Če bi bila moja žena bogat, bi lahko vse dosegel. Kdor ima denar, ima tudi slavo.

Naslednjega dne je prišlo iz Malireca naslednje pismo: Spoštovani gospod!

— V čast si štejem naznaniti vam, da mi ponuja neki Anglež 45.000 frankov za zapuščen mlin. Hoče tudi sedem hektarjev zemlje. Če ste zadovoljni toliko plačati, prepustim vse vam, če ne, bom pa prodal Angležu.

Z odličnim spoštovanjem kapitan Pommier.

Melanija je prečitala pismo preko njegovih ramen.

(Dalje prihajajo.)

O potresni katastrofi na Japonskem.

V Parizu zahajajoči japonski list "Mainitchi" je priobčil pred kratkim izpurno poročilo o katastrofi v Tokiju, opis, ki mu ga je postal njegov poročevalec, ki se je nahajal pri prvem zemeljskem sunku v Tokiju. To je prvi opis očividca, ki je prispel v Evropo.

"Prvi sunek," tako poroča tokijski korespondent, "je bil v soboto nekaj minut pred poldnem. Bil je sicer silen, vendar ne tako močan kakor oni, ki so mu sledili. Središče stresljajev je bilo v bližini otoka Oshima, približno 50 morskih milj jugozapadno od Tokija. Po približno desetih sekundah se je zdelo, da se je zemlja pomirila. Žalobog je bil to samo kratek odih, kajti sledil je silovit sunek. Hiše so padale kot igralne karte in velikanske hiše, ki so bile v zadnjih letih zgrajene po ameriškem vzgledu, so tvorile po par minutah samo kup razvalin, iz katerih so udarjali strahoviti kriki zasutih. Nemogoče je bilo uveljaviti kakršnokoli odredbo. Nesrečniki so tavalili brez smisla po ulicah in panika je zavzemala vedno večji obseg. Cesarska palača je bila težko poškodovana in od kupčijskih hiš brezštevilnih trgovskih družb ki so bile večinoma zidane po modernem načinu zapada, je ostal samo kup kadečih se razvalin.

Strahoviti prizori so se odigravali v državnih obratih. Na stotine delavcev in delavk je bilo pokopanih pod razvalinami hiš, ki so po razpadu začele goreti. Na ta način je v strahovitih bližinah v Fuji končalo 500 mladih dekline življenje. Nikdar v življenju ne bom pozabil zadnjega pogleda, ki ga je nudilo mesto mojim očem. Bilo je v soboto popoldne ob 3. Na tisoče oseb je lirjalo semintja v brezuspešnem prizadevanju, najti si pribezališče. Drugi so iskali pod ruševinami med kupi mrtveev sorodnike in prijatelje ter so pri tem sami postajali žrtve razširjajočega se ognjenega vala. Na vsaki cesti se je videlo kupe mrtveev s skrčenimi rokami in nabuhlimi obrazi. Fantastične govore se krožile po mestu, in govorilo se je, da je ministrski predsednik umorjen, cesarska dvojica mrtva itd.

Cesar in cesarica sta ostala kot šuščno pri življenju. Cesarški par se je nahajal v neki podeselski hišici v kraju Nikko, ko je nastal prvi sunek. Komaj sta oba zapustila hišo, se je ta popolnoma zrušila. Pretresljiva tragedija se je odigravala tudi pri železniški postaji Uvero, kjer se je trlo na tisoče beguncev, ki so zasedli poslopje do vrha. Nenadoma je v bližini stoječa plinarna eksplozirala in plamen je objel tisočglavo množico. Nastal je divji beg. Ženske in otroci so padali po tleh in kmalu so se kopičile gore človeških trupel, ki jih je skušala zadaj pritis kajoča množica prekoračiti. Strahoviti kriki do smrti pohojenih otrok in žen so napolnjevali ozračje.

Med uničenimi palačami so nahajajo Narodna banka, cesarski muzej, univerza Meiji, vojna akademija, del vojnega ministrstva, poslopja francoskega in angleškega poslanstva, gledališči Juruku in Kaduki in Kvanon-tempej, rezidence princev Highashi in Fushimi itd. Večina teh poslopij je ležala v osrčju mesta. Poškodovani so bili tudi vsi kolodvori z izjemo centralnega. Ginza-cesta.

ki je ponos in dika vsakega Japoneca, je danes kup razvalin. V skupnem je bilo uničeno 200,000 hiš, med temi jih je polovico upepelil požar.

Iz Jugoslavije.

Zopet aretacija madžarskega vojuna. Novosadska policija je dne 22. septembra v nekem osebnem vladku aretirala že dolgo iskanega madžarskega vojuna Istvána Szabó. Za prijetje njegove osebe je bila razpisana visoka nagrada.

Avdijsenca vojnega ministra. Kralj Aleksander je 17. sept. v daljši avdijsenci sprejel ministra vojne in mornarice, generala Pešića. Še vedno je razširjena vest o demisiji vojnega ministra. Za njegovega naslednika imenujejo generala Zečevića.

Pašić študira hrvatsko vprašanje. Kakor beogradske listi poročajo, se ministrski predsednik Pašić v zadnjem času intenzivno bavi s hrvatskim vprašanjem. Poučni krogi zatrjujejo, da je ministrski predsednik prišel do prepričanja, da je treba čimnapreje to vprašanje rešiti. Že v doglednem času se bo ministrski svet izpurno bavil s tem problemom ter skušal najti način in sredstva, da se hrvatsko vprašanje spravi s sveta.

Zemljoradniki in druge stranke. Beogradske listi javljajo, da se je že izvršila fuzija med srbsko zemljoradniško stranko in Samostojno kmetijsko stranko. Vstop poslanca Ivana Pucija v zemljoradniški klub je izvršena stvar, vendar pa baje obstoji v zemljoradniškem klubu struja, ki deluje na to, da bi poslanec Pucelj odložil svoj poslaniški mandat. Kolikor smo informirani poslanec Pucelj nima namena, da bi se umaknil iz političnega življenja. V zemljoradniški klub baje nameravata vstopiti tudi radševska disidenta Kordić in Mlinarević, ki sta bila izvoljena v Hrečgovini.

ROYAL MAIL

Pooblaščen parobrodna črta od jugoslovanske vlade. Neposredna služba med New Yorkom in Hamburgom. Cherbourg in Southamptonom. "ORCA" "ORBITA" "ORDUNA". Ti parniki so v vseh ozihrh novi in moderni. Priljubljeni so prekoatlantskim potnikom ter so slavni vsled svojih privlačnih naprav, izborne službe, in kar je najvažnejše vsled udobnosti. Čludni strojniki nosijo na bele poprtjene mize dobre, okusne in zadostne obede. Posebna pozornost je posvečena šenskim in otrokom. Za podrobnosti vprašajte agenta v vašem mestu ali pa pri: ROYAL MAIL STEAM PACKET COMPANY 26 BROADWAY NEW YORK, N. Y.

Kako se potuje v starikraj in nazaj v Ameriko.

KDOR je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je natančno poučen o potnih listih, priljagi in drugih stvareh. Pojasnila, ki vam jih zamoremo dati vsled naše dolgoletne izkušnje, vam bodo gotovo v korist; tudi pripravimo vedno le prvostne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu. Tudi oni ki še niso ameriški državljan, morejo potovati v stari kraj na obisk, toda potrebno je, da se povrnejo tekom šestih mesecev in so pripuščeni brez vsake neprilike v to deželo.

Kako dobiti svojce iz starega kraja. Kdor želi dobiti sorodnika ali pa svojca iz starega kraja, naj nam piše za pojasnila in navodila. Jugoslovanska letna kvota znaša 6426 novih priseljencev. Za potne stroške izplačuje po nasem naročilu JADRANSKA BANKA tudi v dolarjih.

Frank Sakser State Bank 82 Cortlandt Street New York Glavno zastopstvo Jadranske banke.

RAVNOKAR JE IZšla NAJVEČJA ARABSKA SANJSKA KNJIGA Najnovjša ilustrirana izdaja Vsebuje 308 strani. Cena s poštnino \$2.— SLOVENIJA PUBLISHING CO., 82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

DR. LORENZ 642 Penn. Ave., PITTSBURGH, PA. EDINI SLOVENSKI SOVORNI IZDRAVNIK. ŠPECIALIST MOŠKIN BOLEZNI. Moja stroka je zdravjenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam se zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in kar znam slovensko, zato vas moram popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezen, da vas zdravim in vrnam moč in zdravje. Škani 23 let sem preišel posebno skušnje pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morate popolnoma zaneseti na moje, moja škra pa je, da vas popolnoma zdravim. Ne odlašajte, ampak pridiť šimprej. Jaz zdravim zastrupljeno kri, mažuje in lisa po telesu, bolniki v gripu, kipevanje las, bolečine v kosteh, stare rane; obolelost živčne in bolniki v mehuhudicah, letah, želodcu; rmanico reumatizem; katar; stislo šilo; naduha itd. Uradne ure: V ponedeljek: urede in petek od 8. dopoldne do 8. popoldne; v torek, sretak in sobota od 8. dopoldne do 8. večeri; v nedeljah in praznikih od 12. dopoldne do 8. popoldne.

Izšla je nova izdaja 'PESMARIGA GLAZBENE MATICE' Zbori za štiri moške glasove. Uredil MATEJ HUBAD Knjiga ima 296 strani, ter vsebuje sledeče pesmi z notami: 1. Na dan; 2. res oženil bi se; 3. Kazen; 4. Kmečka pesem; 5. Vasovalec; 6. Na trgu; 7. Pesem o beli hišici; 8. Prošnja; 9. Dan slovanški; 10. Tih veter od morje; 11. Še ena; 12. Povejte, ve planine; 13. Sijaj, solnce; 14. Lahko noč; 15. Deklica mila; 16. Slanca; 17. Vabilo; 18. Pastrček; 19. Rožmarin; 20. Cerkevica; 21. Prošnja; 22. Imel sem ljubi dve; 23. Danic; 24. Savska; 25. Oblaček; 26. Planinska roča; 27. Hercegovska; 28. Ljubezen in pomlad; 29. Rožica i slavulj; 30. Naša zvezda; 31. Lahko noč; 32. Pod noč; 33. Kaj bi te prašal; 34. Bože pravde; 35. Na grobih; 36. Nad zvezdami; 37. Vabilo; 38. Usliši nas; 39. Na morju; 40. Pastir; 41. Slovenska zemlja; 42. Barčica; 43. Oblaček; 44. Utopljenka; 45. Potrkali na okno; 46. Glas Grobova; 47. Katica; 48. Deklica, ti si jokala; 49. Jaz bi rad ruščih rož; 50. Zdravica; 51. V mraku; 52. Lepa naša domovina; 53. Vigred se povrne; 54. Vinska; 55. Oj dekle, kaj s tak žalostna; 56. Slanica; 57. Oj, te mlinar; 58. Pojdam v rute; 59. Slovenec, Srb, Hrvat; 60. Naša zvezda; 61. V slovo; 62. Izgubljeni cvet; 63. Sanak spava; 64. Glejte, kako umira pravilni; 65. Naprej; 66. Kje dom je moj; 67. Hey Sloveni; 71. Domovini; 72. Sokolska; 73. Jadransko morje; 74. Popotnikova pesem; 75. Domovina; 76. Slovenski svet, ti si krasen; 77. U boj; 78. Večer na Savi; 79. Zrinski, Frankopanka; 80. Što futiš, Srbije tužni; 81. Pohratimlja; 82. Pomlad in jesen; 84. V tibi noč; 85. Milica; 86. Njoj; 87. Njega ni; 88. Pod oknom; 89. Prva ljubezen; 90. Lahko noč; 91. Pri oknu sva močje stonela; 92. Strunam; 93. Slovo; 94; Strunam; 95. Prošnja; 96. V ljubem si ostala kraj; 97. Pod oknom; 98. Ljubezen in pomlad; 99. Lahko noč; 100. Raztanek; 101. Svratanje; 102. Tam, gdje stoji; 103. Prejla.

MAZILLO VELIKEGA SLOVENA. Za obolje sklepe in mišice. Zoper bolečine v prstih in hrbtu. Če spravi revni, tistem vaše mišice v "šopce". Za pomirjenje bolečih, skleničnih zbovlijajev nevraltije. Za šepalke in odrgnenja. Zoper bolečini in bolečine. Vseznate ga — prepožite bolečine. Imajte pri rokah steklenico — blidar ne veste, kdaj jo boste rabili. 35 in 76c. steklenica v lekarnah. F. AD. RICHTER & CO. 264-214 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Kretanje parnikov - Shipping News

17. oktobra: Muenchen, Hamburg; Pres. Adams, Cherbourg; Tyrhenia, Cherbourg, Hamburg.	1. novembra: Berengaria, Cherbourg.
18. oktobra: Albert Ballin, Hamburg; Rochambeau, Havre.	2. novembra: Hansa, Hamburg.
20. oktobra: La Savoie, Havre; Olympic, Cherbourg; Ohio, Cherbourg, Hamburg; New Amsterdam, Boulogne; Leviathan, Cherbourg.	3. novembra: Majestic, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne; Pres. Fillmore, Bremen.
23. oktobra: Aquitania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.	6. novembra: Berengaria, Cherbourg.
24. oktobra: Paris, Havre; Pres. Monroe, Cherbourg.	7. novembra: Delgenland, Cherbourg; Suffren, Havre; Pres. Polk, Cherbourg; Seydlitz, Bremen; Conte Rosso, Genoa.
25. oktobra: Thuringia, Hamburg; Colombo, Genoa.	
27. oktobra: Homerich, Cherbourg; Orbita, Cherbourg, Hamburg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen; Vendam, Boulogne.	
30. oktobra: Resolute, Cherbourg, Hamburg; Mauretania, Cherbourg.	
31. oktobra: Pittsburgh, Cherbourg, Bremen; Bremen, Bremen; America, Genoa; Bevedere, Trst.	
1. novembra: Hansa, Hamburg.	
3. novembra: Majestic, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne; Pres. Fillmore, Bremen.	
6. novembra: Berengaria, Cherbourg.	
7. novembra: Delgenland, Cherbourg; Suffren, Havre; Pres. Polk, Cherbourg; Seydlitz, Bremen; Conte Rosso, Genoa.	
11. novembra: Aquitania, Cherbourg, Hamburg; Pittsburg, Cherbourg, Hamburg.	
12. novembra: Leviathan, Cherbourg; Martha Washington, Trst; Olympic, Cherbourg; Derflinger, Bremen; Orca, Cherbourg, Hamburg; Albania, Cherbourg.	
13. novembra: Aquitania, Cherbourg; Reliance, Cherbourg, Hamburg.	
14. novembra: Paris, Havre; Zealand, Cherbourg; Pres. Adams, Cherbourg; York, Bremen.	
15. novembra: Westphalia, Hamburg.	
17. novembra: America, Cherbourg, Bremen; Orduna, Hamburg; Chicago, Havre; Ryndam, Boulogne; Muenchen, Bremen.	
20. novembra: Duilio, Genoa.	
21. novembra: Canpolc, Cherbourg, Bremen; Pres. Van Buren, Cherbourg.	
22. novembra: Mount Clay, Hamburg.	
24. novembra: Majestic, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Ohio, Cherbourg, Hamburg; Pres. Roosevelt, Cherbourg; Bremen; New Amsterdam, Boulogne; Tyrhenia, Cherbourg.	
27. novembra: Berengaria, Cherbourg.	
28. novembra: Pres. Garfield, Cherbourg.	
29. novembra: Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg; Montolia, Hamburg.	
1. decembra: President Wilson, Trst.	
1. decembra: Leviathan, Cherbourg; La Savoie, Havre; Olympic, Cherbourg; Veendam, Boulogne.	

IN IZ JUGOSLAVIJE 14 ogromnih hitrih potniških parnikov plove s progo Canadian Pacific Neposredna služba HAMBURG Cherbourg Southampton Glasgow Antwerp Liverpool Kadar potujete v Jugoslavijo, ali ako želite dobiti katerega svojih rojakov ali prijateljev k sebi, obrnite se na CANADIAN PACIFIC KRATKA MORSKA PROGA V EVROPO — SAMO ŠTIRI DNI NA ODPRTEM MORJU Za potne listke in nadaljnja pojasnila, se obrnite na lokalne agente, ali na glavne agente Canadian Pacific, ki se nahajajo v vsakem večjem mestu. Canadian Pacific Steamships

COSULICH LINE Naravnost v Jugoslavijo Edino direktno spomladno odplutje Otvorjena volinja snanega MARTHA WASH. — 10. nov. 28. dec. PRESIDENT WILSON — 30. nov. v Dubrovnik ali Trst. Železni na v notranost zrna. Nobenih višev. Vprašajte pri bližnjem agentu ali pri PHELPS BROS. & CO., 2 West St., N. Y.

NEW YORK HAMBURG UNITED AMERICAN LINES (HARRIMAN LINE) JOINT SERVICE WITH HAMBURG AMERICAN LINE Najkrajša pot v vse dele JUGOSLAVIJE Odpluža vsak teden s p. mola 88. North River, ob vsnožju 46. ulice, New York z našimi razkošnimi parniki "Resolute", "Reliance", "Albert Ballin", "Deutschand" parniki s 1. 2. in 3. razredom in znani parniki "Mount Clay", "Cleveland", "Hansa", "Thuringia" in "Westphalia", s kabinami in 3. razredom. Uspesna, uljudna služba, izborna kuhinja, prijetni in privlačni prostori. S. S. RELIANCE 16. oktobra ob 10. dopoldne United American Line 39 Broadway, New York, N. Y. All katerikoli pooblaščen krajevni zastopnik.

PRODA SE FERMA 114 akrov zemlje, hiša in štala blizu glavnega mesta Pennsilvanije Harrisburg za \$2500.00. Vsa druga pojanila daje Joseph Maizel, Box 184, Enhaut, Pa. POTOVALNI ZASTOPNIKI, kateri so pooblaščen nabirati naravnost za "Glas Naroda", so: Joseph Černe, Anton Simčič in Joseph Smalzel. Upravitelstvo. Prave pristne glasne VICTOR in COLUMBIA GRAMOFONE s rogom ali brez roga, Cene od \$22.50 do \$480.00, kakor tudi prave Slovenske Victor in Columbia plošče dobite le pri IVAN PAJK Victor Dealer 24 Main St., Conemaugh, Pa. Cenike zastoj, pišite ponj.